

217

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. funkční období

217

Zpráva o životním prostředí České republiky 2016

2017

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

**Návrh
USNESENÍ SENÁTU**

ke Zprávě o životním prostředí České republiky 2016

Senát Parlamentu ČR:

bere na vědomí Zprávu o životním prostředí České republiky 2016.

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Zpráva o životním prostředí České republiky (dále jen „Zpráva“) je na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, usnesení vlády č. 446/1994 a usnesení vlády č. 934/2014 každoročně předkládána ke schválení vládě České republiky a následně k projednání Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu ČR. Nejpozději do tří měsíců od jejího schválení vládou musí být zveřejněna.

Počínaje Zprávou o životním prostředí České republiky za rok 2005 je zpracováním materiálu pověřena CENIA, česká informační agentura životního prostředí.

Zpráva tvoří základ reportingu v oblasti životního prostředí České republiky. Metodickým základem dokumentu jsou indikátory, tj. přesně metodicky popsané ukazatele navazující na hlavní témata životního prostředí České republiky a na cíle Státní politiky životního prostředí ČR 2012–2020 (SPŽP ČR 2012–2020).

Navržená sada indikátorů není statická, ale je průběžně přizpůsobována potřebám aktuální SPŽP ČR, problémům životního prostředí i dostupnosti podkladových datových sad. V posledních letech tak například došlo ke změně několika tematických kapitol včetně prezentovaných indikátorů. K úpravám došlo i v předkládané Zprávě 2016.

Zpráva 2016 je tvořena tematickými celky, které jsou věnovány jednotlivým složkám životního prostředí a hospodářským faktorům, které stav životního prostředí ovlivňují: Klimatický systém, Ovzduší, Vodní hospodářství a jakost vody, Příroda a krajina, Lesy, Půda a zemědělství, Průmysl a energetika, Doprava, Materiálové toky, Odpady a Financování. Tyto tematické celky jsou dále členěny na jednotlivé kapitoly, resp. indikátory.

Každý tematický celek Zprávy 2016 je, na rozdíl od předchozích let zpracování, uveden krátkou informací poukazující na významnost tématu a také vyhodnocující možné dopady stavu a vývoje problematiky tématu na lidské zdraví a ekosystémy. Souhrnně, pro každý tematický celek, je rovněž v úvodu uveden přehled aktuálních koncepčních, strategických a legislativních dokumentů, včetně závazných cílů z nich vyplývajících. Každý tematický celek je dále členěn na jednotlivé indikátory, které jsou vyhodnocovány v podobné struktuře jako Zprávy za roky 2008–2015. U každého indikátoru se tak objevuje klíčová otázka, klíčová sdělení, a následuje grafické a textové vyhodnocení.

Na závěr většiny tematických celků (kromě tematického celku Odpady) je zařazeno mezinárodní srovnání, které umožňuje komplexní zhodnocení postavení ČR v širších souvislostech daného tématu v mezinárodním kontextu.

Ve Zprávě 2016 je rozdělen dříve jediný tematický celek Ovzduší a klima na tematický celek Klimatický systém a tematický celek Ovzduší. Tematický celek Klimatický systém obsahuje Teplotní a srážkové poměry, nově zařazený indikátor Odtokové poměry a stav podzemních vod a indikátor Emise skleníkových plynů. Tematický celek Ovzduší již neobsahuje jednotlivé indikátory Emise okyselujících látek, Emise prekurzorů ozonu a Emise primárních částic a prekurzorů sekundárních částic, ale indikátor Emise znečišťujících látek a indikátor Emise těžkých kovů. Ve Zprávě 2016 došlo rovněž k úpravě tří tematických celků dříve pojmenovaných Příroda, Půda a krajina, Zemědělství s rozdělením na dva tematické celky Příroda a krajina, Půda a zemědělství. Indikátor Fragmentace krajiny je v rámci Zprávy 2016 rozšířen o vyhodnocení homogenizace krajiny. Indikátor Ochrana přírody je rozšířen o vyhodnocení výskytu zvláště chráněných druhů a invazních druhů na území ČR. Ve Zprávě 2016 je rovněž rozšířen tematický celek Doprava, a to o indikátor Spotřeba energie a paliv

v dopravě. Dále je rozdělen tematický celek Odpady a materiálové toky na dva samostatné tematické celky Materiálové toky a Odpady.

Zpráva 2016 je, podobně jako Zpráva 2015, doplněna o stručný přehled zapojení ČR do různých mezinárodních aktivit v oblasti životního prostředí a rozšířena o závěrečnou tematickou část Strategie a politiky v resortu životního prostředí, která se věnuje jejich krátkému představení a zhodnocení, především pak střednědobému vyhodnocení Státní politiky životního prostředí ČR 2012–2020 a také Národnímu programu snižování emisí ČR.

S ohledem na harmonogram přípravy Zprávy nejsou některá data, z důvodu metodiky jejich vykazování a zpracování, v době předložení publikace vládě ČR k dispozici, případně jsou ve Zprávě prezentována data předběžná. V případě, že jsou data ve finální podobě k dispozici až po termínu předložení Zprávy do vlády ČR, dojde k jejich aktualizaci pouze v tabelárních přehledech publikovaných ve Statistické ročence životního prostředí ČR 2016, která bude publikována a distribuována společně se Zprávou 2016.

Zpráva po schválení vládou prochází jazykovou korekturou, je upravována profesionálním grafickým studiem do dokumentu, ve kterém jsou každému indikátoru věnovány cca 3–4 strany. Shodně se Zprávou za rok 2011–2015 bude Zpráva 2016 prezentována a distribuována v elektronické podobě na USB nosičích (společně se Statistickou ročenkou životního prostředí ČR 2016 a Zprávami o životním prostředí v krajích ČR 2016), a to v nákladu 500 kusů.

Zpráva o životním prostředí České republiky 2016 nemá dopad na státní rozpočet a nemá vliv na rozpočty krajů a obcí. Neovlivní podnikatelské prostředí ani rovné postavení mužů a žen ve společnosti.

Finanční prostředky na realizaci Zprávy 2016 jsou vyčleněny jak z rozpočtu CENIA (v rámci Závazného plánu rozpočtu úkolu 3040 Hodnotící centrum), tak i rozpočtu Edičního plánu MŽP na rok 2017.

Zpráva o životním prostředí České republiky 2016 byla projednána na schůzi vlády dne 29. listopadu 2017.